

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ.

ของกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม

วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ (สว.) ๔๑๖ - ๔๑๗ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา เกียกกาย

ข้อคำถาม

คำถามของคณะกรรมการ (พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง)

- ภาพรวมของคดีแพ่งที่ยื่นบังคับคดีมีปริมาณเท่าไร สินทรัพย์ประมาณเท่าไร เนื่องจากในคดีแพ่งถ้าศาลตัดสินแล้วจะรื้อฟื้นคดีไม่ได้ ในกระบวนการยุติธรรม กรมบังคับคดีอยู่ที่ปลายเหตุ ส่วนในคดีอาญาเราสามารถรื้อฟื้นคดีได้หลังจากที่มีการแก้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๓๑ ที่ให้ประกาศการขาย เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ แต่ไม่ทราบว่ามีการประกาศการขายในราชกิจจานุเบกษาใช้แล้วหรือไม่ โดยกำหนดว่าลูกหนี้ไม่สามารถยื่นคำร้องต่อศาล ปกติหากกรมบังคับคดีจะประกาศขายต้องขออนุญาตศาล ทำให้ขั้นตอนดังกล่าวถูกตัดสิทธิ์ไป และสินทรัพย์ที่มาอยู่กรมบังคับคดีเป็นสินทรัพย์สุดท้ายของลูกหนี้ โดยเฉพาะเป็นหลักทรัพย์ที่ค้ำประกัน ซึ่งหลักทรัพย์ที่เป็นที่ดินจะได้ราคา ๕๐ - ๗๐% แต่พอมาถึงกรมบังคับคดีที่นำมาประกาศขายราคามีความแตกต่างกัน และจากการที่มีประกาศพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ ทำให้หนี้ในระบบหนี้บัตรเครดิต ที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ยืมมีกรมบังคับคดีมาทวงหนี้ และกรมบังคับคดีถูกตัดงบประมาณในส่วนของไกล่เกลี่ยแล้วจะยังสามารถให้ความยุติธรรมกับลูกหนี้ได้หรือไม่ ซึ่งประชาชนจะต้องถูกบังคับคดีสมัยก่อนมีสิทธิ์ยื่นร้องต่อศาลได้ แต่ปัจจุบันไม่สามารถทำได้ และปัญหาข้อบังคับพระราชบัญญัติฉบับใหม่จะสร้างความเดือดร้อนให้กับลูกหนี้จำนวนมาก มีวิธีการแก้ไขได้อย่างไร และฝากกรมบังคับคดีเรื่องการโอนหนี้บัตรเครดิต หนี้ในระบบ ที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งเจ้าหนี้จะอาศัยเจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดที่ดินยึดบ้าน ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเกินหนี้ ทำให้มีความเดือดร้อนค่อนข้างมาก ซึ่งวงเงินมากกว่าจำนวนหนี้

คำตอบ

- ปัจจุบัน กรมบังคับคดีมีจำนวนคดีแพ่งที่ค้างดำเนินการ รวม ๔๒๘,๓๘๙ คดี รวมทุนทรัพย์ทั้งสิ้น ๘๘๗,๘๘๒,๖๗๓,๗๓๘.๘๔ บาท

กรมบังคับคดีมีภารกิจในด้านการบังคับคดี รวมถึงการขายทอดตลาด ซึ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ผ่านมา กรมบังคับคดีได้งดการขายทอดตลาดตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นระยะเวลา ๒ เดือนเศษ ซึ่งในปัจจุบันได้เริ่มการขายทอดตลาดมาตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

ในการขายทอดตลาดก่อนมีการแก้ไขกฎหมายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์และแจ้งการยึดตามที่กฎหมายกำหนดโดยชอบแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีจะรายงานศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตขาย ซึ่งในทางปฏิบัติศาลจะมีคำสั่งอนุญาตทุกครั้ง ดังนั้น กรณีที่มีการแก้ไขกฎหมายโดยไม่ต้องรายงานศาลเพื่อขออนุญาตขายอีกจึงไม่ได้มีผลกระทบต่อ การบังคับคดี แต่ทำให้กระบวนการบังคับคดีรวดเร็วขึ้น แต่อย่างไรก็ดี ถึงเจ้าพนักงานบังคับคดีจะไม่ได้รายงาน ศาลเพื่อขออนุญาตขาย แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีก็ยื่นรายงานการบังคับคดีให้ศาลทราบเป็นระยะตามที่ กฎหมายกำหนด สำหรับการขายทอดตลาดในปัจจุบัน เจ้าพนักงานบังคับคดีจะขายทอดตลาดโดยใช้ราคา เริ่มต้นที่ ๑๐๐% ของราคาประเมิน แต่หากไม่มีผู้สนใจเข้าสู่ราคา ในการขายครั้งต่อไปจะเริ่มต้นที่ ๙๐% ของราคาประเมิน หากยังไม่มีผู้สนใจอีกในการขายครั้งต่อไปจะเริ่มต้นที่ ๘๐% ของราคาประเมิน และลดลง มาจนถึงราคาเริ่มต้นที่ ๗๐% ของราคาประเมิน และไม่ลดลงอีก แต่จากการขายทอดตลาดที่ผ่านมา แม้เจ้าพนักงานบังคับคดีจะไม่ได้เริ่มต้นการขายที่ ๑๐๐% ของราคาประเมิน แต่ด้วยการขายที่เป็นไปตาม กลไกตลาดจะทำให้ทรัพย์ที่อยู่ในความสนใจของผู้ซื้อจะถูกเสนอราคาแข่งขันจนกระทั่งสามารถขายได้ถึง ๑๐๐ - ๑๒๐% ของราคาประเมิน

ในส่วนของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ต้องถูกโอนงบประมาณคืนจำนวน ๑,๙๙๘,๘๐๐ บาท เพราะเป็น การฝึกอบรมและการจัดมหกรรม ไม่สามารถดำเนินการได้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) แต่ปัจจุบันกรมบังคับคดีได้จัดให้มีระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น โดยมีหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการแล้วในขณะนี้จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท โตโยต้าลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ซึ่งสามารถที่จะ ดำเนินการไกล่เกลี่ยได้แม้จะต้องโอนงบประมาณไปบางส่วน

รายชื่อผู้เข้าร่วมการชี้แจง

๑. นางอรุณญา ทองน้ำตะโก	อธิบดีกรมบังคับคดี
๒. นางทัศนีย์ เปาอินทร์	รองอธิบดีกรมบังคับคดี
๓. นายชิตชัย สุทธิภูล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบังคับคดีล้มละลาย
๔. นายเชษฐัฐชฎิล กาญจนอุดมการ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑ กองฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
รักษาการในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบังคับคดี
ล้มละลายอีกหน้าที่หนึ่ง
๕. จำเริญ คำนน จันทน์น้อย	เลขานุการกรม
๖. นางศรัณยา สุขประพุดติ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและแผน
๗. นางสาวสุปราณี พาณิชปฐมพงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๘. นางสาวจิราภรณ์ แสงวรรณุช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๙. นางสาวนันทิตา เอียดแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน